

DEMO

ZOMER
2006

Jonge
Democraten

JD bij de Gay Pride in Warschau
Interview met Ronald Sörensen
Jeugdwerkloosheid in Rotterdam
Jonge Democraten bij de AIVD
De val van kabinet Balkenende-II
Groener dan Paars?
Jonge Democraten in Colombia

Redactioneel

Door Alexander Inia

Op het afgelopen congres werd ik tot mijn grote vreugde verkozen tot de nieuwe hoofdredacteur van de DEMO. Een hele eer en ik hoop dat mijn journalistieke ervaring mij helpt de functie naar ieders tevredenheid te vervullen.

In juni is onze redactie versterkt met twee nieuwe mensen. Olaf Prinsen heeft de functie van adjunct-hoofdredacteur op zich genomen en zal de komende periode lakse redactieleden achter de broek zitten. Hij is de opvolger van Fleur de Groot, die helaas haar functie heeft neergelegd. Bovendien zal Hugo Naber, afgestudeerd aan de Rietveldacademie, Michiel Kellner opvolgen als vormgever.

Het is onmogelijk om de DEMO volledig op de schop te gooien in een periode van een jaar. Gelukkig is dat in mijn ogen absoluut

niet nodig. Toch zijn er altijd verbeteringen mogelijk en die hoop ik in het komende jaar door te kunnen voeren. De belangrijkste veranderingen zullen op het gebied van onze internetsite komen te liggen.

Het was al mogelijk om de oude DEMO's als PDF-bestand te bekijken, maar naar mijn mening biedt het internet meer mogelijkheden. We willen jullie meer betrekken bij het tot stand komen van de DEMO en op het internet kunnen de artikelen geplaatst worden die niet in de papieren DEMO passen. Dat is voor jullie als leden een grotere motivatie om stukken te schrijven. Ook willen we jullie betrekken bij de interviews, door jullie de gelegenheid te geven vragen op te sturen die eventueel bij deze interviews gesteld kunnen worden. De interviews worden aangekondigd op onze website.

Plannen genoeg dus, ik zou zeggen: houd onze website in de gaten de komende tijd!

Met vriendelijke groet,
Alexander Inia

Colofon

22^e Jaargang – nummer 3
zomer 2006

DEMO is een uitgave van de *Jonge Democraten*, onafhankelijke politieke jongerenorganisatie sinds 1984.

Oplage: 1.500 exemplaren

DEMO redactie:

Hoofdredacteur: Alexander Inia
Adjunct-hoofdredacteur: Olaf Prinsen
Redactie: Charlotte Meindersma, Fleur de Groot, Hugo Naber, Michiel Kellner, Peter Fijbes

demo@jongedemocraten.nl

Deadline DEMO 4:

15 september 2006

Bijdrages in deze DEMO van:

Anja de Vries, Hugo van Haastert, Jeroen Mimpfen, Jeroen Schelhaas, Michel de la Vieter, Nienke Ruijs, Reinout de Vries, Robert van Gulik

Voor- & achterpagina:

© Michiel Kellner

Landelijk Bestuur JD

Postbus 660, 2501 CR Den Haag
fax: 070 – 364 19 17
info@jongedemocraten.nl
www.jongedemocraten.nl

Drukkerij Uleman

Goudstraat 6, 2718 RC Zoetermeer
tel: 079 – 361 40 26
info@drukkerijuleman.nl
www.drukkerijuleman.nl

Oranje teveel franje?

Door Olaf Prinsen

Dit is het eerste nummer dat ik mijzelf adjunct hoofdredacteur van de DEMO mag noemen. Ik moet heel eerlijk zeggen dat mijn verkiezing niet zo democratisch is gegaan als je mag vermoeden bij de Jonge Democraten. Niet alle leden van de JD hebben gestemd over mijn benoeming, maar slechts de redactie, die de keus hadden tussen mij of niks. Ik ben erg gelukkig dat ze voor mij kozen, ben ik toch meer dan een zielig niksje.

Hoe je het ook wendt of keert, ik ben in ieder geval gekozen. Dat kan niet gezegd worden van de Koninklijke familie. De Koninklijke familie is gewoon en blijft bestaan. Niet de TROS, maar de koningin en de haren lijken wel de grootste familie van Nederland. Iedereen leeft mee als er weer een nieuwe telg aan de Oranje boom wordt geboren. Zelfs de kosten maken voor

ons gierige Hollanders ineens niet meer uit, zo vindt iedereen het normaal dat de telgen van Wim-Lex op hun 18e de best verdiende bijstandtrekkers van Nederland worden en daarvoor niet eens zwart huizen hoeven te gaan schoonmaken.

Oké, ik zal er eerlijk voor uitkomen, ik ben niet zo voor het koningshuis. Ik vind het raar dat je geboren kunt worden en door je afkomst een status hebt. Ik vind het gek dat bij die status een salaris hoort. Ik vind het apart dat bij je afkomst bepaalde privileges horen. Maar wat ik nog veel gekker vind is dat we niet precies weten welke privileges. Natuurlijk weten we dat de koningin de formateur mag benoemen en dat ze iedere week Jan Peter op de thee krijgt (wat dat betreft zou ik trouwens niet met haar willen ruilen). Wat we alleen niet weten is wat haar

taken nu precies inhouden.

De leus van de JD is "Stem kwijt? Wordt lid!". Bij deze DEMO is dat heel letterlijk genomen. Bij dit nummer vinden jullie een handtekeningenkaart voor de actie "Oranje zonder Franje". Door een handtekening te zetten kunnen jullie ervoor zorgen dat het eerste burgerinitiatief een feit wordt. Bij 40.000 handtekeningen zal de Tweede Kamer de discussie aangaan over of Bea meer mag blijven dan een lintjesknipper.

Mocht het allemaal lukken, dan zijn er nog altijd geen verkiezingen voor het feitelijk hoogste ambt van Nederland. Wel is de macht van de nazaten van onze Willem van Oranje dan in ieder geval teruggebracht tot dat wat het maximaal mag zijn voor ongekozenen, tot zielig niks. ➤

Polen doorstaat Europese mensenrechtentest

Door Hugo van Haastert

Een reeks van incidenten heeft recentelijk de homofobie en intolerantie in Oost Europa onder de aandacht gebracht. Soms zijn voorvallen direct in verband te brengen met falend optreden van conservatieve regeringen. Om de mensenrechten in de Unie kracht bij te zetten besloten de JD en de JOVD daarom dat het tijd was om een signaal af te geven.

Begin juni liep een Gay Pride in Moskou uit op een slagveld toen neonazi's en orthodoxe christenen erin slaagden de mars te verstoren. De Russische politie greep amper in, zo mocht ook Europarlementariër Sophie in 't Veld (D66) constateren die meeliep om de mars te ondersteunen. Het is een voorval dat past in een reeks van incidenten in Oost Europa die wijzen op toenevende intolerantie ten opzichte van minderheden. Zo werd eind 2005 in Litouwen een verbod op het homohuwelijk opgenomen in de grondwet en besloot de Nederlandse ambassadeur in Estland recentelijk zijn post te verlaten omdat zijn partner en hijzelf te veel last ondervonden van homofobie.

Ultraconservatieve Poolse regering

Het idee was toen snel geboren om als JD deel te nemen aan de Warschau Gay Pride van zaterdag 10 juni. Deze mars was tenslotte vorig jaar nog verboden door de toenmalig burgemeester Kaczynski, die tevens de huidige president is van Polen. Toen kwam het tijdens de mars tot gewelddadige confrontaties tussen deelnemers en tegendemonstranten. Er werd er met stenen naar deelnemers gegooid. Het verbod op de mars werd later echter onrechtmatig verklaard door het gerechtshof omdat het onder andere in strijd is met Europese mensenrechtenverdragen. Dit jaar mocht de mars dan ook doorgang vinden, al was het niet van harte. De huidige Poolse coalitieregering bestaat ten slotte uit conservatieven, nationalist en populist. Zij steken niet onder stoelen of banken dat ze het niet zo op hebben met homorechten.

Liberalen bundelen krachten

Om de Gay Pride in de Poolse hoofdstad te ondersteunen besloten JD en JOVD de krachten te bundelen. Dus gingen Hoofdbestuur lid van de JOVD Tim Huisjes, Maastrichts JOVD-lid Floris Meijer en Landelijk Bestuur lid van de JD Hugo van Haastert vrijdag 9 juni richting Warschau in de JD-bus. Een-

maal 's avonds aangekomen gingen we vergezeld door NOS-verslaggever Remco te Kloese het homo-nachtleven van Warschau ontdekken. In de nachtclub Galeria spraken we met een aantal homo's die ons inzicht gaven in het politieke klimaat voor hun in Polen. De nachtclub zelf zat onder de grond en volgens een van de werknemers van Galeria is dat symbolisch voor de positie van homoseksuelen in Polen. De meeste mensen die we daar spraken waren dan ook niet van plan om mee te lopen in de Gay Pride van de volgende dag. Hun redenen daarvoor waren angst voor rellen of om herkend te worden op televisie door familie, vrienden en collega's op werk. Toen de journalist van de NOS bij een andere club buiten mensen probeerde te spreken kreeg hij niemand zover om mee te werken aan een interview; zelfs niet als buitenlandse verslaggever.

De grote dag

Zaterdag 10 juni was het dan zover. 's Ochtends vonden in het parlementsgebouw, de Sejm, discussies plaats tussen politici en andere organisaties. Ondertussen verzamelden deelnemers van de mars en tegendemonstranten zich op het plein voor het parlement. Daar werd door conservatieve nationalist kortstondig met ballonnen gegooid, gevuld met eigeel. Maar het bleef bij een handvol ballonnen en toen de discussies in het parlement waren afgerond begon de Pride zich door de straten van Warschau te begeven. Ruim 10.000 deelnemers vertegenwoordigden een breed palet aan politieke opvattingen, van antifascistisch en extreemlinks tot sociaal-democratisch en liberaal. In harmonie

trok de mars door het centrum van Warschau, langs grote flatgebouwen waar een aantal mensen uit de ramen hingen om te zwaaien naar de deelnemers van de Pride. Opvallend veel buitenlanders liepen mee, met name uit aangrenzend Duitsland.

Vreedzaam verloop

De mars verliep zonder gewelddadige incidenten. Een aantal mensen die de demonstratie wilden verstoren werden door de politie afgevoerd, onder applaus van de deelnemers van de Gay Pride. Een groot deel van de tegendemonstranten was thuis gebleven na een oproep van een conservatief leider om niet te komen opdagen. Deze oproep zou een gevolg zijn van de internationale druk die was opgevoerd op Polen om te laten zien dat mensenrechten in het land gerespecteerd werden. De Gay Pride werd uiteindelijk een groot succes. Dat er niets mis ging was voor een deel te danken aan de grote druk vanuit Europa. Veel deelnemers aan de mars kwamen uit andere Europese landen en ook Europarlementariers zoals Sophie in 't Veld (D66) liepen mee om de internationale druk op Polen op te voeren. Het is het succesverhaal van de EU als hoeder van de mensenrechten in haar lidstaten.

Kleine stappen vooruit

Daarmee is de slag gewonnen, maar de oorlog nog niet beslecht. De mars verliep incidentloos maar de positie van homo's in het conservatieve, katholieke Polen blijft zwak. De meeste homoseksuelen in Polen zijn genoodzaakt hun seksualiteit te verbergen voor de buitenwereld. Met name op het platteland is het vrijwel niet geaccepteerd en wordt homoseksualiteit beschouwd als afwijkend gedrag en een ziekte. Polen is hier niet uniek in; in heel Oost Europa bestaat veel homofobie. Het is daarom aan liberalen in Polen en daarbuiten om te blijven strijden voor meer tolerantie en respect voor mensenrechten. Politici als Sophie in 't Veld zullen in hun werk druk blijven uitoefenen op conservatieve regeringen om het Europese Verdrag van de Rechten van de Mens te respecteren. Daar hebben we als JD nu een bijdrage aan kunnen leveren. Een bijdrage aan een toleranter, meer liberaal politiek klimaat in de nieuwe lidstaten van de Unie. ➤

“Ik vond Pim eigenlijk toch wat te links”

Een interview met Ronald Sörensen van Leefbaar Rotterdam

Door Robert van Gulik en Michel de la Vieter

Foto's © Leefbaar Rotterdam

Ronald Sörensen was fractievoorzitter van Leefbaar Rotterdam na de moord op Pim Fortuyn en stond de afgelopen gemeenteraadsverkiezingen achter Marco Pastors als tweede op de lijst. Na deze verkiezingen wilde Leefbaar Rotterdam met hun 14 zetels niet deelnemen aan de coalitiebesprekingen. Hierdoor werd de PvdA gedwongen om met de kleine partijen een breed college te vormen. Verder heeft Sörensen samen met Marco Pastors en Joost Eerdmans de ambitie om bij de komende Tweede Kamerverkiezingen met een nieuw op te richten landelijke partij mee te doen. Wij spreken met hem over Pim Fortuyn, de gekozen burgemeester, het college in Rotterdam, Hans Janmaat en het gebrek aan ideologie in de politiek.

U bent heel actief geworden in de politiek sinds de opkomst van Pim Fortuyn. Wat deed u daarvoor?

Ik was docent geschiedenis. Ik ben lid geweest van PvdA. Daarna ben ik actief geweest in de vakbond. Ik merkte in de politiek dat het niet om de ideologie of de inhoud gaat, maar om de baantjes. Maar je zit er natuurlijk voor de bevolking. De ideologie die er was, zat wel in de bond, omdat er in de vakbond geen banen te vergeven waren. Je werkt voor je collega's, voor een rechtspositie en voor de verbetering van wat ze doen, dat vond ik veel prettiger. Ik merkte in de politiek dat vrijwel iedereen een verborgen agenda had. Ik ergerde me aan de discrepantie die er bestond tussen de ambities van de mensen en de politieke ideologie. En het schaamteloze opportunisme, het opkijken tegen mensen die hoger in de hiërarchie staan.

Het meest gruwelijke voorbeeld hiervan is Bram Peper. Eigenlijk is Peper voor mij de druppel geweest. Toen hij net burgemeester was, werd hij aangehouden door een politieagent. En in plaats van Peper werd de politie op het

“Wij zijn helemaal niet zo anti-Islam”

matje geroepen. Maar goed, ik wist ook al een jaar voordat hij burgemeester werd dat hij burgemeester zou worden. Het was al bekonkeld. Hij zat in de burgemeesterclub. Binnen al die grote partijen heb je lobbyisten, clubs met Tweede Kamerleden. Die zeggen: “Het wordt nou tijd dat een van ons burgemeester wordt.” Van de lokale partijen zijn slechts twee burgemeesters benoemd. D66 draait ook lekker in dit zaakje mee. Wij willen veel liever dat de burgemeester direct door de bevolking gekozen wordt.

Frits Bolkestein zei niet zo lang geleden in buitenhof dat hij dan vreesde voor een Islamitische burgemeester. Deelt u deze angst niet?

Ik zou het niet eens zo erg vinden, als het een gematigde is. Het zou een goed voorbeeld kunnen zijn. Als het er eentje is die hoofddoekjes wil verplichten dan ga ik de straten op. Dan ga ik de revolutie prediken. Maar een gematigde is geen probleem. En als hij tegen de moskeeën zou zeggen: Laten we eens naar Submission gaan kijken. Wat

zit er eigenlijk in? Dat is de manier om die hele groep om te krijgen. Ik moet zeggen dat ik Bolkestein wel begrijp. Want wat je met de laatste verkiezingen gezien hebt, is een gruwelijke ‘eigen volk eerst stemmen’, waar wij als Nederlanders zo ontzettend tegen zijn, dat zie je nu binnen de subculturen van onze cultuur ontstaan.

Wouter Bos versprak zich pas over de ‘onkunde’ van sommige allochtone Rotterdamse PvdA gemeenteraadsleden. Bent u het daarmee eens?

Daar ben ik het wel mee eens ja. Ik kan daar eigenlijk nog geen oordeel over vellen en ik wil daar ook geen oordeel over vellen. Dat heeft de PvdA kiescommissie al gedaan. Zij hebben ze op onverkiesbare plekken gezet. Zij hebben gesprekken met ze gevoerd en hebben ze op lage plekken gezet omdat het niet echt ‘grote lichten’ zijn. Er zijn via voorkeurstemmen negen mensen ingeschoven die niet op een verkiesbare plek stonden. Ik gun het ze van harte. Het enige wat Van Heemst kan doen, is ze dociel houden.

Op welke punten versilde u met Pim Fortuyn van mening?

Ik vond Pim eigenlijk toch wat te links. Pim liet zich te veel leiden door de publieke opinie. Zijn mening over het ‘generaal pardon’ kwam hier bijvoorbeeld uit voort. Wanneer ik het ook niet met hem eens was, was toen hij bij Leefbaar Nederland akkoord ging met het partijprogramma om zich er later van te distantiëren. Ik heb me toen aan hem geconformeerd. En er waren nog wel wat details. Met Marco Pastors ben ik het ook niet altijd eens, maar dat is juist goed. Pim was ook wel eens heel impulsief. Maar, ik heb me van het begin af aan niet altijd klakkeloos geconformeerd aan zijn standpunten. Zijn hartsvrienden, zoals Marco zeiden ook wel eens: “Hij is heel kritisch, maar ten opzichte van jou is hij eigenlijk nooit echt kritisch geweest.” Wij zijn inderdaad ineens heel ‘close’ geworden en heel goed bevriend geraakt. Het was mijn vriend misschien nog niet. Het is mij ontnomen dat we dat zouden worden. Hij belde me ook regelmatig over advies.

Dat komt omdat ik niet vanaf het begin 'Ja meneer, nee meneer' heb gezegd.

Op welk resultaat van het afgelopen college bent u het meest trots?

De hele prestatie van de afgelopen vier jaar. Vriend en vijand ziet dat als je problemen aanpakt dat die ook opgelost kunnen worden. Ik ben trots op 30% van de Rotterdammers die op ons stemmen. Ondanks het feit dat Pim vermoord is. Wij zijn er heel trots op dat we het zaadje dat Fortuyn geplant heeft, dat aan de linkerkant bij de LPF uitgegroeid is tot een gigantische boom die nu dood is, hebben kunnen laten uitgroeien tot een klein boompje, maar wel tot een stevig en gezond boompje dat ook gaat uitgroeien tot zo'n gigantische boom, maar dan wel met wortels die net zo lang zijn als zijn takken. Wij hebben een fundament gelegd en daar ben ik trots op.

"In de Marokkaanse en in Turkse kring zitten heel veel Janmaats"

'Niet Lullen Maar Poetsen' dat is dat naam die door Marco Pastors geponeerd is voor de landelijke partij. Wat gaat uw rol hierin zijn?

Er zijn er drie die zeker meedoen. Joost, Marco en ik. En we zoeken er nog mensen bij.

Is Rita Verdonk een reële optie om erbij te vragen?

Nee, op dit moment niet. Als ik haar was zou ik dat via een andere partij doen.

En Geert Wilders?

Nee, Wilders niet! Wilders is een 'one issue man', anti-Islam. Wij zijn helemaal niet zo anti-Islam. Wij willen, wat Fortuyn ook wilde, de Islam Europeaniseren. Wij willen de verlichting brengen zodat het een godsdienst zoals alle anderen wordt.

Wat vindt u van de beeldvorming van uw partij in de media?

Die is verbeterd. Hij was heel negatief. Daardoor is Fortuyn ook vermoord. Maar in zijn geheel heeft men

gezien wat we de afgelopen vier jaar gedaan hebben. Maar je ontkomt er niet aan dat de journalistiek in Nederland links is. Gezien dat feit vind ik dat het verbeterd is.

Is Hans Janmaat indertijd naar uw idee niet ook verkeerd behandeld?

Die man is volkomen verkeerd behandeld! Maar hij was natuurlijk ook veel te rigide en ook een 'one issue man'. Wij zijn veel breder. Wij willen de problemen oplossen en een van de problemen is de kloof tussen allochtoon en autochtoon. Het is gelul dat wij die kloof gecreëerd zouden hebben. Die was er al lang! Ik ben niet voor niets de politiek in gegaan. Een van de punten die Janmaat op de agenda heeft gezet, hebben wij gedeeltelijk van hem overgenomen. Wij hebben nooit opgeroepen tot 'eigen volk eerst stemmen'. Janmaat wel. Nu zie je dat er heel andere mensen zijn die dat van Janmaat hebben overgenomen. En het merkwaardige is dat zij nooit met Janmaat geassocieerd worden. Maar in de Marokkaanse en in Turkse kring zitten heel veel Janmaats. Alleen die hebben geen Nederlandse achternaam. Je hebt geen flauw vermoeden hoe nationalistisch men bijvoorbeeld in Turkse kringen is. Als je hoort hoe ze daar bijvoorbeeld nu omgaan met de genocide op de Armeniërs. Het wordt volslagen ontkend.

Wat vindt u van het huidige college?

Slim! Het is onbegrijpelijk dat de PvdA de complete verkiezingsoverwinning heeft weggegeven. Ze hebben maar drie wethouders en op niet belangrijke posities. Ze waren bang dat ze te weinig capabele mensen zouden hebben en ze willen per sé niet falen.

Een parallel tussen Leefbaar en D66 is dat ze ooit zijn begonnen uit onvrede over de gang van zaken. Van D66 is in de loop van de tijd het een en ander overgenomen. De PvdA in Rotterdam neemt nu dingen over van Leefbaar. Wat vindt u daar van?

Dat is op zich geen probleem. Het is een compliment dat ze het overnemen. Ik ben alleen benieuwd of ze bereid zijn het uit te voeren en wat er zou gebeuren als wij zouden verdwijnen. Het zal nu ongetwijfeld slapper gaan hier. Maar dan zitten wij er boven op. Het zou mooi zijn als wij overbodig worden, maar ik vrees dat als we weg zouden zijn die oude mentaliteit weer terug komt.

Jeugdwerkloosheidsdebat in Rotterdam

Door Robert van Gulik en Michel de la Vieter

Donderdag 8 juni was het weer tijd voor het halfjaarlijks debat van de JD Rotterdam. Dit keer was het thema jeugdwerkloosheid. Onder de deelnemers was o.a. Alexander Pechtold, (toen nog kandidaat-) lijsttrekker van D66.

De avond begon met inleidende speeches van Pechtold en Henk Krauwel (Taskforce Jeugdwerkloosheid). Na de pauze was er ruimte voor twee één-tegen-één debatten. Pechtold nam het in een debat over flexibilisering van de arbeidsmarkt op tegen Theo Cornelissen (Fractievoorzitter van SP Rotterdam). Dit debat werd gevolgd door een debat tussen Piet Boekhoud (Directeur van het Albeda-college) en Alice Fortes (Bestuurslid MKB Rotterdam). Zij gingen met elkaar in discussie over de verantwoordelijkheden van scholen en werkgevers bij het bestrijden van de jeugdwerkloosheid.

Alexander Pechtold greep het debat aan om, met de lijsttrekkerverkiezingen nog voor de boeg, zijn visie sterk naar voren te brengen. Hier een impressie van zijn inleidende toespraak:

“Verandering is een belangrijk kenmerk van deze tijd. De globalisering raakt iedereen en daarmee verandert een nationale identiteit ook. Er zijn dan mensen die zoeken naar de belofte van een nieuwe zekerheid in een sociaal model. Ik zeg dat de wereld zich niet laat vangen in modellen. Ik wil eerder een zogenoemde ontplooiingsstaat in plaats van een al dan niet geherstructureerde verzorgingsstaat.

Nederland vergrijst. De verhouding tussen werkenden en niet-werkenden dreigt uit balans te geraken. Dit kun-

nen we niet op zijn beloop laten. Er moeten daarom meer mensen aan de slag; jongeren, ouderen en ook gehandicapten. Om een betere balans te bereiken moet er stevig geïnvesteerd worden in flexibiliteit en weerbaarheid, ook in het onderwijs. Zeker in de kwaliteit van het onderwijs, want op de prijs leggen we het af. Ik pleit voor meer leer- en werktrajecten bij vooral vmbo scholen. Er zijn al enkele successen; nu is het tijd voor een meer systematische aanpak. Het onderwijs is de afgelopen jaren eerder verslechterd dan verbeterd. Er is een gebrek aan leraren en een hoge les uitval. Dat heeft uiteindelijk een invloed op de gezondheid, de veiligheid en de kwaliteit van het openbaar vervoer. Daarom is er een forse meerjaren investering nodig op alle lagen, ook kinderopvang en zeker ook onder de schoolverlaters waarbij dan gedacht kan worden aan meer individuele begeleiding.

Er wordt te weinig rekening gehouden met de redenen waarom jongeren een school verlaten. Leerlingen moeten toch opgeleid worden tot een niveau waarop ze zich staande kunnen houden. Tevens vind ik integratie niet een politiek-juridisch vraagstuk, maar meer een sociaal vraagstuk. Integratie kan voortaan dus een integraal onderdeel worden van alle beleidsterreinen. Integratie zou bovenaan de lijst van de minister van onderwijs moeten staan. Voor een betere integratie zijn meer

vakken zoals geschiedenis, maatschappijleer en eventueel ‘grondrecht’ nodig. Daarnaast ook politieke educatie, levensbeschouwing en religieuze tolerantie. Dat alles zal een goede invloed hebben op de arbeidsmarkt. D66 staat voorop met de analyse en wil de heilige huisjes aanpakken.”

In de speech die hierna volgde begon Henk Krauwel met de opmerking dat er te weinig regie op het gebied van jeugdwerkloosheid is. Als voorbeeld hiervan refereerde hij aan het slechte contact met de deelgemeenten. Hij pleit voor meer “MKB-leerbanen” en een betere aansluiting van het VMBO op het MBO. Betere begeleiding is nodig: “Benoem het probleem, zet er iemand op en laat die meegaan tot dat ze geland zijn. Beleidsmedewerkers weten nu vaak niet waar ze het over hebben. Tevens is meer discipline nodig bij mensen.” Ook noemde hij het Ministerie van Sociale Zaken een ‘autistische instelling’.

Hierna volgden reacties van de overige panelleden. Een van hen was Jamal Zarouil (Begeleider van drop-out jongeren). Zelf heeft hij anderhalf jaar zonder werk gezeten. Hij bevestigt dat hij meer begeleiding had moeten hebben van school. Hij vindt dat de discipline er wel is bij leerlingen, maar dat de begeleiding echt te weinig is. Uiteindelijk is hij via het reboundcenter aan werk gekomen. Hij ergert zich aan de politiek: “Mensen uit het kabinet hebben er weinig aan gedaan.” Ook voelde hij zich gediscrimineerd.

Boekhoud: “De instelling is erg belangrijk. De gemiddelde Nederlander voelt zich ‘klant van de samenleving’. We moeten in Nederland iets aan die sfeer doen. Als een jongere snel succes wil zien dan kunnen we hem of haar eerder in een echte situatie plaatsen.”

Cornelissen: “Er is niet alleen een recht maar ook een plicht op werk. Door mensen daar van bewust te maken, schieten we al wat meer op dan dat we eerst een blik Polen of zo open-trekken.”

Pechtold: “De rode draad is de opleiding. Mensen moeten daarnaast toch ook zelf dingen doen. Je kunt niet

verwachten dat de overheid je bij elke stap in je leven aan de hand vast houdt."

Boekhoud: "De kenniseconomie begint bij het VMBO. Wat de regering kan doen, is gaan nadenken over ingewikkelde fluctuaties in het bedrijfsleven. Er zijn nu bijvoorbeeld 1500 vacatures voor lassers! En een goede lasser verdient behoorlijk goed. De branche dient een zekerheid te kunnen geven aan mensen die de 1500 plaatsen op willen vullen en zich nu laten scholen daar voor."

Pechtold: "Als er meer investeringen komen dan moeten ook de mensen die voor de klas staan beloond worden. Er moeten verdere ontplooiing voor die mensen mogelijk zijn."

Boekhoud: "Ik ben een voorstander van grote projecten in het onderwijs met gemengde samenstelling (doelend op Project Gestuurd Onderwijs) en ook flexibilisering van het onderwijs, dus dat diploma's makkelijker opgewaarderd kunnen worden."

Hierna volgde een debat tussen Alexander Pechtold en Theo Cornelissen over flexibilisering van de arbeidsmarkt. Het was een pittig debat met duidelijke tegenstellingen. Hieronder de belangrijkste fragmenten:

Pechtold: "We kunnen niet de ogen sluiten voor internationale ontwikkelingen. Eenvoudig werk zoals asperge steken gebeurde toch al zwart, dus waarom niet de zaken gaan regelen?"

Cornelissen: "We zien niet op tegen Polen die hier komen werken, maar we willen dat alles via de CAO geregeld wordt. We willen niet dat mensen van hier niet werken omdat ze te duur zijn. Je gaat dan concurreren op arbeidsvoorwaarden en dat is op termijn slecht voor de maatschappij. We moeten niet alleen kijken naar het voordeel van bedrijven."

Pechtold: "De bescherming van probleemgevallen kan in een overgangsfase plaatsvinden. Arbeiders komen òf van het buitenland deze kant op òf het werk gaat de andere kant op! En over tien jaar moet je dan toch bepaalde stappen hebben gezet."

Cornelissen: "Hier zal altijd ook gewoon brood gebakken moeten worden."

Pechtold: "Denk aan de lange termijn! Hollandse garnalen worden ook

al gepeld in Marokko."

Cornelissen: "Wij moeten ons niet gaan aanpassen aan de mindere sociale zekerheid zoals in Polen. We moeten mensen zekerheid geven. Die zekerheid hebben ze niet als ze gemakkelijk ontslagen kunnen worden."

Pechtold: "We hebben te maken met solidariteit tussen generaties. We moeten ook denken aan de nieuwe generatie!"

Fortes (MKB Rotterdam): "Soms is er teveel zekerheid! Een werkgever moet ruimte hebben."

Cornelissen: "Je moet geen oud tegen jong chantage gaan doen!"

Pechtold: "Het doorzetten van hervormingen is hard nodig. Daaronder valt ook het kiesrecht voor 16 jarigen. Dat zal meer solidariteit opleveren."

Cornelissen: "Er wordt een tegenstelling geschapen! Dit is de rechten van ouderen afbreken!"

Pechtold: "Er is straks 20 miljard nodig voor de AOW en nog eens 20 miljard voor de zorg. Dat is 40 miljard in anderhalve generatie!"

Cornelissen: "Nou en? Alsof 40 miljard zoveel is. Dat wordt wel ingehaald door de arbeidsproductiviteit. En Zalm heeft sowieso meevallers. Er moet gewoon meer geproduceerd worden."

Pechtold: "Dan moeten we eerst aan flexibilisering van de arbeidsmarkt denken. Anders valt er straks niet veel meer te produceren hier."

Het laatste debat ging tussen Alice Fortes en Piet Boekhoud over de vraag bij wie de verantwoordelijkheid voor het probleem van jeugdwerkloosheid ligt. In hoeverre ligt deze verantwoordelijkheid bij de werkgevers en in hoeverre bij de scholen? Uit dit debat

kwam naar voren dat partijen op dit moment niet goed samenwerken. Volgens Fortes weten docenten vaak niet wat er op de werkvloer leeft. Boekhoud had kritiek op het late moment waarop het MKB aangeeft mensen in een bepaalde sector nodig te hebben. Als ze het eerder aangeven kunnen de scholen op die vraag inspeken. Ook de gebrekkige instelling van sommige studenten en/of potentiële werknemers laat volgens Boekhoud te wensen over: "Ze denken dat ze recht hebben op 'genot, gemak en gewin'. Scholen hebben volgens hem geen schuld aan dit gedrag. De opvoeding thuis is vaak slecht. Jongeren vragen om structuur en duidelijkheid."

Het debat eindigde met enkele vragen uit de zaal en ging nog enige tijd door in het café aan de overkant. Gedurende de gehele avond bleek steeds weer dat de problematiek van jeugdwerkloosheid zeer complex is en vele beleidsterreinen raakt. Onderwijs en integratie bleken van enorm belang, maar ook het wegvallen van grenzen en de komst van werknemers uit Oost-Europa moeten worden beschouwd om de problematiek goed te kunnen doorgronden. Samenwerking tussen verschillende beleidsterreinen is essentieel voor het oplossen van de problematiek. Alexander Pechtold merkte tijdens het debat al op dat integratie bovenaan de lijst van de minister van onderwijs zou moeten staan. En zo zijn er nog wel wat beleidsterreinen en instellingen te bedenken die wat meer 'over de schutting van de burens zouden mogen kijken'. Het Rotterdams Jeugdwerkloosheidsdebat heeft geprobeerd hieraan een bijdrage te leveren en de problematiek onder de aandacht van mensen te brengen. ➤

De spagaat van de AIVD

Door Alexander Inia

Op 23 mei organiseerde de werkgroep terrorisme een excursie naar de Algemene Inlichtingen- en Veiligheidsdienst (AIVD) in Leidschendam. Wie voor het gebouw van deze instantie staat, heeft gelijk door dat dit niet zomaar een afdeling van het ministerie van Binnenlandse Zaken is, zoals een bord achter een beveiligingshok, een hek en een soort slotgracht ons wil doen laten geloven.

Na een uitgebreide fouilleersessie werden we naar een ruimte geleid waar ons een algemeen filmpje over de veiligheidsdienst werd voorgeschoteld, met een opvallende nadruk op onze islamitische landgenoten.

Gedurende een powerpoint presentatie benadrukten de PR-dames, ongeveer de enige medewerkers van de AIVD die hun echte naam gebruiken, voortdurend het 'open karakter' van de AIVD richting de samenleving. De organisatie heeft meer weg van *Debiteuren Crediteuren* dan van *James Bond*, als we de voorlichters mogen geloven. In dit artikel zal ik proberen in te gaan op de vraag of die informatie eigenlijk wel klopt.

Taken

De AIVD omschrijft haar 'missie' op hun website als volgt: *'De AIVD staat voor de nationale veiligheid door tijdig dreigingen en risico's te onderkennen die niet direct zichtbaar zijn.'*

De bomaanslagen in Madrid en Londen hebben duidelijk gemaakt dat terroristen ook in Europese steden toe kunnen slaan. Een logische kerntaak van de AIVD is daarom het maken van risicoanalyses voor bijvoorbeeld tunnels, stations en overheidsgebouwen.

Naast de terrorismebestrijding, waar vrijwel alle media-aandacht naar uitgaat, is contra-spionage een andere belangrijke taak van de Nederlandse geheime dienst. In de afgelopen jaren is de spionage vanuit andere landen

toegenomen. Dit is een gevaarlijke ontwikkeling, omdat de buitenlandse bemoeienis de Nederlandse rechtsorde en het functioneren van Nederlandse samenleving in gevaar brengt. Het is opvallend dat in het jaarverslag openhartig en hoofdstukken lang gerapporteerd wordt over de status van de terrorismebestrijding en dat de rapportage van spionage-activiteiten tot één pagina beperkt blijft. Ook werden bij de excursie van de JD vragen over spionage-activiteiten in het buitenland resoluut afgekappt.

Bevoegdheden

Tijdens de presentatie werd benadrukt dat de AIVD zelf geen agenten in dienst heeft, maar dat spreekt de zin *'De AIVD signaleert, adviseert en mobiliseert anderen en reduceert zelfstandig risico's'* nogal tegen. Want hoe kan deze organisatie zelfstandig risico's reduceren zonder eigen agenten in dienst te hebben?

Een ander punt dat in de presentatie ter sprake komt, vergroot de vraagtekens die bij het verhaal van de voorlichters geplaatst kunnen worden alleen maar. In de wet is namelijk vastgelegd dat medewerkers de wet mogen overtreden als de staatsveiligheid in het geding is. Een buitengewoon ruim te interpreteren wet, die dichterbij de 'licenced to kill' van James Bond dan bij de kantoorprocedures van *Debiteuren Crediteuren* zit.

De wet is door zijn gebrek aan definities haast te vergelijken met de gewraakte *Patriot Act* van de Verenigde Staten, die Bush en de zijnen een vrijbrief geeft om iedereen die een 'terrorist' is (wat die term inhoudt, wordt niet toegelicht) keihard aan te pakken.

De AIVD en de pers

In mei kwam de AIVD nog negatief in het nieuws toen bekend werd dat de geheime dienst journalisten van de Telegraaf had afgeluisterd. De Telegraaf werd in de daarop volgende rechtszaak in het gelijk gesteld: de journalisten horen hun werk te kunnen doen zonder dat de overheid over de schouder meekijkt.

Dergelijke overheidsbemoeienis kan het functioneren van de pers danig bemoeilijken, redeneerde de rechter. Ingewijden zullen minder snel geneigd zijn met journalisten te praten omdat de kans aanwezig is dat de informatie dan ook bij de AIVD terechtkomt.

De media hebben de taak om misstanden binnen bedrijven en ook de overheid aan te kaarten. Als deze functie door een gebrek aan betrouwbare bronnen niet uitgevoerd kan worden, heeft dat nadelige gevolgen voor de hele samenleving.

Het is zaak voor de AIVD om zorgvuldiger te handelen in dit soort gevallen en beter na te gaan wat de gevolgen van af luisterpraktijken als deze zijn voor de samenleving en de reputatie van de veiligheidsdienst zelf.

Openheid

Tot slot de belangrijkste vraag die na het bezoek aan de AIVD rees: in hoeverre is er openheid van zaken richting de burgers? De controleerbaarheid van een geheime dienst staat of valt met de openheid van zaken die aan de pers

"Per undas adversas"

Mr. L. Einthoven, het eerste hoofd van de Binnenlandse Veiligheidsdienst (1949-1961), de voorloper van de Algemene Inlichtingen- en Veiligheidsdienst (AIVD), had een belangrijk devies. Hij meende dat burgers in een democratie als de onze zich niet lauw en passief moeten laten meedrijven met de geschiedenis, maar daarin actief een rol moeten spelen.

Van een bevriende deskundige op het gebied van middeleeuwse handschriften, kreeg Einthoven een oude spreuk cadeau die luidde: Levende vissen zwemmen tegen de stroom in, alleen de doode drijven mee.

Deze spreuk is in de loop der tijd het devies van de BVD geworden en in het logo verwerkt. Zij symboliseert de instelling van de dienst: niet lauw, passief meedrijven met de golven, maar actief stroomopwaarts; het oog gericht op bedreigingen van de nationale veiligheid. Ook de AIVD heeft dit motto tot de zijne gemaakt.

gegeven wordt. In de praktijk komt het meestal neer op een chronisch gebrek aan informatie. De informatie die gegeven wordt, klopt ook nog niet eens altijd. Zo luisterde de RVD (de vroegere naam van de AIVD) tijdens de Koude Oorlog een linkse kiosk af, al ontkende de dienst dat in die tijd nadrukkelijk. Op zich logisch, want wat heeft het voor nut voor een geheime dienst om toe te geven dat iemand afgeluisterd wordt?

Het overduidelijke probleem met de door velen gewenste openheid is het feit dat de dienst niet optimaal kan functioneren als te veel van de informatie aan het grote publiek (en dus ook aan de verdachte personen) wordt prijsgegeven. Als er te veel openheid van zaken wordt gegeven, bestaat het risico dat de staatsgevaarlijke personen in Nederland de geheime dienst telkens een stap voor blijven (al gaat het wat ver om kopers van linkse tijdschriften 'staatsgevaarlijk' te noemen).

De dienst probeert door middel van jaarverslagen en een keurige website wel de schijn op te houden van toegankelijkheid en openheid. Maar wie dieper graaft, stuit toch al snel op grenzen aan deze flexibiliteit.

Is dit erg? Waarschijnlijk niet. Het functioneren van een geheime dienst is cruciaal voor een samenleving. Het is daarom onvermijdelijk dat de activiteiten van de dienst door de staatsgevaarlijke mensen, en dus ook de gewone burger onopgemerkt blijven. Bovendien: willen we eigenlijk wel weten hoeveel aanslagen er jaarlijks worden vrijdeld?

De controle dient daarom binnen de organisatie plaats te vinden, door een uitgebreid netwerk van verantwoordelijke personen. Zodoende kunnen excessen als het afluisteren van journalisten in de toekomst voorkomen worden, zonder dat de staatsveiligheid in het gedrang komt. ➤

Grondrechten in een multiculturele samenleving

Door Charlotte Meindersma

Zestig procent van de inwoners van Rotterdam is allochtoon, volgens een islamitisch boek moeten homo's vanaf het hoogste gebouw naar beneden gegooid worden en volgens onze grondwet hebben we het recht op vrijheid van meningsuiting en vrijheid van godsdienst.

Heerlijk langs de Chinees als je geen zin hebt om te koken en 's nachts na liters bier nog even een Turkse pizza. Met al het positieve uit de vele culturen hebben we er echter ook een paar problemen bij gekregen. Soms vloeien er spanningen voort uit de pluriformiteit van onze samenleving. Het is daarom van belang eens te bekijken hoe dit samengaat met onze grondrechten.

Er zijn in het verleden regelmatig godsdienstig geïnspireerde uitlatingen gedaan over homoseksualiteit en de positie van de vrouw. Is dit echter discriminerend naar homo's en vrouwen toe of mag het allemaal gezegd worden vanwege onze vrijheid van meningsuiting? Gegarandeerde vrijheden worden beperkt door het discriminatieverbod, terwijl ditzelfde verbod weer minder absoluut werkt door de vele vrijheden die we kennen.

Het bleef echter nooit bij de vraag en discussie. Er zijn al verschillende rechtzaken geweest omtrent het afkeuren van homoseksualiteit. Zo stelde Tweede Kamerlid voor de RPF Van Dijke eens een homo gelijk aan een dief en fraudeur. Hij werd echter tot twee keer toe vrijgesproken (1996 en 2001). Ook imam El Moumni die in 2001 in Nova homoseksualiteit een besmettelijke ziekte noemde werd vrijgesproken.

Mogen we dan toch alles maar zeggen, doen en laten op grond van godsdienstvrijheid? Het antwoord daarop is nee. In de hele 'hoofddoekjesdiscussie' hebben verschillende scholen enkele leerlingen nog langer de toegang geweigerd als ze hun hoofddoekje zouden blijven dragen. Hierop stapte de meisjes naar de commissie gelijke behandeling, waar ze niet hun gelijk hebben kunnen halen.

Daarnaast zijn er natuurlijk ook voldoende strafrechtelijke regels om in elk geval bijvoorbeeld het aanzetten tot homohaat tegen te gaan.

Een CDA normen en waarden pleidooi zou nu een logisch vervolg kunnen zijn. Is het immers niet zo dat we gewoon wat rekening met elkaar moeten houden en 'respect' zouden moeten hebben voor elkaars overtuigingen en opvattingen. Een soort: 'alles mag, zolang je er een ander maar niet mee lastig valt.' Net zoals ambtenaren wel gewoon hun hoofddoekje mogen dragen, aangezien het erom gaat dat ze het werk goed doen en de grondwet en alle overige wetten eerbiedigen.

Zo simpel is de oplossing echter kennelijk niet. Anders zouden er niet zoveel rechtzaken gevoerd hoeven worden en zou de commissie gelijke behandeling het niet zo druk hebben.

Toch is Thom de Graaf in 2004 al tot de conclusie gekomen dat de grondwet hier niet voor veranderd hoeft te worden. In onze samenleving kunnen best zoveel culturen naast elkaar leven. Het praktiseren van tolerantie, wederzijdse verdraagzaamheid en een permanente dialoog zijn dan wel essentiële voorwaarden. Een groter incasseringsvermogen is nodig, net als een actieve deelname aan het maatschappelijk debat. Daar komen dan toch de normen en waarden weer om de hoek kijken.

Een beetje uitkijken met wat je zegt en een vervelende opmerking maar gewoon even slikken. Dan komt alles goed. Zullen we werkelijk ooit zo vreedzaam met elkaar samen kunnen leven? ➤

Op stap met Ursie Lambrechts

Door Nienke Ruijs

Ideeën over de vernieuwing van het onderwijs hebben de Jonge Democraten genoeg, het politiek programma staat er vol mee. De meeste van deze ideeën zijn alleen niet bedacht in de praktijk, maar vooral op rokerige borrelavondjes met werkgroepleden. Dit maakt de kans om eens een kijkje te nemen in de keuken van een grote scholengemeenschap des te interessanter. De uitnodiging om met D66 Tweede Kamerlid Ursie Lambrechts mee te gaan op werkbezoek naar een scholengemeenschap in Venlo hebben we dan ook met veel plezier aangenomen.

Tijdens het werkbezoek hebben we te horen gekregen hoe de Scholengemeenschap in Venlo is ontstaan en op welke manier zij bezig zijn met onderwijsvernieuwing. Het meest bijzondere van de scholengemeenschap die wij hebben bezocht is dat zij het monopolie hebben op het middelbaar onderwijs in Venlo. Alle middelbare scholen vallen daar sinds een paar jaar onder één zeer ambitieus bestuur. De drie scholen die daar onder zitten, 'campussen' genoemd, hebben ieder hun eigen schoolleiding, eigen docenten en misschien voor de leerlingen en hun ouders wel het belangrijkste: een eigen gezicht. Voor kinderen in Venlo valt dus wel wat te kiezen, ondanks de monopoliepositie van de scholengemeenschap. Daar tegenover staat dat een grote scholengemeenschap vooral ten opzichte van de gemeente een stem van betekenis vormt, de schaalgrootte biedt de schoolleiding een duidelijk voordeel.

Zorgleerlingen

Naast de schaalgrootte wordt in de scholengemeenschap op veel andere gebieden aan onderwijsvernieuwing gedaan.

Een zeer interessant initiatief is de invoering van Zorg Advies Trajecten (ZAT's). Door de invoering van deze trajecten wordt op structurele basis overlegd tussen alle instanties die op één of andere manier met risicoleerlingen te maken hebben zoals Jeugdzorg, leerplichtambtenaren, schoolartsen en zelfs de politie.

Al deze instanties overleggen regelmatig over de risicoleerlingen en op welke manier zij het beste kunnen worden begeleid. De samenwerking zorgt ervoor dat de organisaties snel en op consequente wijze aan het probleem kunnen werken, zodat een leerling snel bijgestuurd kan worden voordat de situatie uit de hand loopt.

Gezien de problemen in de communicatie bij leerlingenzorg lijkt dit een ideale oplossing. De instanties worden binnen de school gehaald, waardoor de drempel voor docenten om problemen te melden waarschijnlijk kleiner wordt. Ook kan na het overleg direct op meerdere vlakken worden ingegrepen. Wanneer docenten, ouders of andere instanties zelf deze contacten moeten leggen is het veel moeilijker de passende zorg te organiseren voor de leerlingen.

Binnen de scholengemeenschap worden de Zorg Advies Trajecten als zeer positief ervaren, maar ook in de schooluitval lijken de Zorg Advies Trajecten hun vruchten af te werpen. Ook vanuit het ministerie wordt er op dit moment hard gewerkt aan het invoeren van Zorg Advies Trajecten op scholen. De bedoeling is dat in 2007 iedere school een dergelijk Zorg Advies Traject heeft.

De Zorg Advies Trajecten in Venlo zijn echter breder dan het ministerie vereist. Er zitten meer instanties in het overleg en ze komen vaker bij elkaar. Zo is in Venlo ook de politie betrokken bij de Zorg Advies Trajecten. Vooral bij leerlingen die op het verkeerde pad dreigen te komen is deze samenwerking erg belangrijk. De deelname van de politie in Venlo was alles behalve vanzelfsprekend, er was vanuit de politie bijvoorbeeld geen budget beschikbaar voor het aanwezig zijn van een medewerker bij dit soort voornamelijk op preventie gerichte overleggen.

Ook de hogere frequentie van overleg tussen de instanties, elke week in plaats van eens in de zes weken, zorgt ervoor dat de Zorg Advies Trajecten in Venlo slagvaardiger zijn dan in andere gemeenten. Omdat er korter gewacht moet worden op het volgende overleg wordt de handelingssnelheid vergroot

en kunnen leerlingen nog sneller worden bijgestuurd.

Samenwerking

Een compleet ander initiatief van de scholengemeenschap is dat één van de campussen samenwerkt met een MBO school. Deze samenwerking is zelfs zo hecht dat zij binnenkort samen in één gebouw zitten: het Technodôme. Het voordeel van deze samenwerking is dat de leerlingen al op de middelbare school in aanraking komen met de faciliteiten van een MBO school. Dure praktijkruimtes die normaal alleen op de MBO's beschikbaar zijn kunnen nu ook gebruikt worden door de VMBO leerlingen. Daarnaast zien leerlingen al op de middelbare school welke vervolgoopleidingen ze kunnen doen, waardoor de doorstroming naar deze opleidingen vanzelfsprekender wordt. De overstap tussen VMBO en MBO wordt op deze manier verkleind.

Deze vorm van samenwerking is ook te herkennen in het VMBO-plan van de Jonge Democraten. Hierin pleiten we voor meer samenwerking tussen het VMBO en MBO, zoals nu in Venlo gebeurt, maar ook voor meer flexibele leerlijnen in het VMBO en MBO. Dat laatste is niet het geval in Venlo, maar de samenwerking is in ieder geval een erg mooi begin.

Al met al hebben we een zeer leerzame dag gehad in Venlo. Het was interessant een keer te horen hoe een schoolorganisatie in elkaar kan zitten en hoe zij samenwerken met andere partijen, maar we vonden de manier waarop de scholengemeenschap bezig is met onderwijsvernieuwing vooral interessant. De ZAT's worden inmiddels ingevoerd op alle scholen, zij hebben hun effect de afgelopen jaren bewezen. Als JD'ers zijn we zijn natuurlijk zeer benieuwd naar het effect van de samenwerking tussen de VMBO en MBO school. We hopen ook binnenkort nogmaals bij een VMBO-school op bezoek te gaan, om te kijken of deze maatregel inderdaad effect heeft. ➤

Lijkt het je leuk om hiermee mee te gaan? Stuur een mailtje naar onderwijs@jongedemocraten.nl en we houden je op de hoogte!

D66 blaast tweede kabinet Balkenende op

Door Politiek Secretaris Hugo van Haastert

Donderdag 29 juni was het zover; de moeizame verstandhouding tussen D66, CDA en VVD werd verbroken. Na een nachtelijk debat dat negen uur duurde zei fractievoorzitter Lousewies van der Laan het vertrouwen op in Minister Verdonk van Vreemdelingenzaken en Integratie. Later die dag trokken de fractie en de bewindslieden van D66 de steun terug en kwam het gehele kabinet Balkenende II ten val.

De val van het kabinet was het gevolg van het debat over de nationaliteit van Ayaan Hirsi Ali. Uit de reportage van Zembla van 11 mei bleek dat Ayaan Hirsi Ali had gelogen bij haar asielaanvraag in 1992. Dit was geen geheim, want ook in 2002 had Ayaan Hirsi Ali al toegegeven dat ze had gelogen bij haar asielaanvraag tijdens het programma Barend en van Dorp. Minister Verdonk kwam vervolgens tot de conclusie dat Ayaan Hirsi Ali nooit de Nederlandse nationaliteit had verworven. In een spoeddebat van 16 mei valt de gehele Tweede Kamer over het overhaaste besluit van Verdonk heen. De Minister moet van het parlement ruimte zoeken om Ayaan Hirsi Ali alsnog de Nederlandse nationaliteit te laten behouden.

Toch Nederlandse

Verdonk maakt vervolgens op 27 juni bekend dat Hirsi Ali toch Nederlandse is. Ze mag haar naam volgens het Somalisch familierecht gewoon hanteren en daarmee heeft ze niet gelogen. Ayaan Hirsi Ali erkent in een verklaring dat ze Verdonk op het verkeerde been heeft gezet en Verdonk op haar beurt verwijt Hirsi Ali dat ze de onduidelijkheid rondom haar nationaliteit aan zichzelf te wijten heeft. Een spoeddebat, dat woensdagavond 28 juni begint, mondt uiteindelijk de volgende ochtend uit in een politieke crisis wanneer Lousewies van der Laan het vertrouwen in Minister Verdonk opzegt. Als het kabinet vervolgens besluit dat

Verdonk mag aanblijven trekt de D66-fractie haar steun in aan het kabinet.

Casus belli

Lousewies van der Laan had twee hoofdredenen om het vertrouwen in Minister Verdonk op te zeggen. Allereerst was de minister onzorgvuldig geweest. De hele affaire was te vermijden geweest als Verdonk zorgvuldiger te werk was gegaan. Het had ons land internationaal veel gezichtsverlies bespaard. Verdonk had keer op keer gezegd dat alles grondig was uitgezocht en dat ze niet anders kon beslissen; dat bleek allemaal niet waar. Verdonk was niet bereid haar fouten toe te geven. Sterker nog, ze had Hirsi Ali gevraagd de schuld op zich te nemen om het gezicht van Verdonk te redden. Zo veel is wel gebleken uit de *slip of the tongue* van premier Balkenende. Die zei dat Verdonk moest kunnen leven met de verklaring. Die verklaring was de tweede reden om het vertrouwen op te zeggen. Dat kon de fractie niet voor zijn rekening nemen.

Niet het kabinet, maar de minister

De fractie was niet uit op het vallen van het kabinet. Het waren CDA en VVD die Verdonk boven het voortbestaan van Balkenende II plaatsten. D66 was niet meer bereid verantwoorde-

lijkheid te dragen voor het beleid van Minister Verdonk. Al eerder hadden de Jonge Democraten D66 opgeroepen het vertrouwen in Verdonk op te zeggen. Dit naar aanleiding van grove fouten die waren gemaakt bij het terugsturen van vluchtelingen naar Congo en Syrië. Toen was gevoelige informatie over vluchtelingen – in strijd met internationale verdragen – doorgespeeld aan de regeringen van de landen van herkomst. Maar een JD-motie met die strekking werd op het D66-congres in Zutphen eerder dit jaar niet aangenomen. Wel zei de fractie toe dat Verdonk extra scherp in de gaten zou worden gehouden en Pechtold sprak van het 'three strikes out' principe. Aan die beloften is nu door fractie en bewindspersonen gehoor gegeven.

Wie breekt, betaalt?

Na het ten val brengen van het kabinet wordt over en weer de schuld gelegd. De verkiezingsstrijd is daarmee in alle hevigheid al vier maanden voor de verkiezingen losgebarsten. Alexander Pechtold kan als nieuw verkozen lijsttrekker en zonder ministerspost in alle vrijheid D66 profileren. De kiezer zal moeten worden uitgelegd waarom D66 wel de economische, maar niet het vreemdelingenbeleid van dit kabinet onderschrijft. Dat biedt voor een links-liberale partij kansen. Als die ruimte wordt aangegrepen dan kan de daadkrachtige actie van Van der Laan wellicht een breuk vormen met het recente verleden. De periode dat D66 verkiezingen verloor en als ongeloofwaardig werd gezien kan dan hopelijk worden omgebogen in herstel. ➤

Verdonk erin?

D66 eruit!

Sportweekend 2006, op de vlucht voor muggen

Door Charlotte Meindersma

De weersvoorspellingen waren goed, de locatie was prima en de organisatie was geregeld. De locatie was Marina Muiderzand. Een camping in Almere, vlakbij het water. Een uitstekende plek, zo vonden ook de INCO en het Introteam die daar op vrijdagavond vergaderden. Een grote legertent was uitvalsbasis waar de muziekinstallatie en de grote koelkast vol met drank konden staan. Na de vergadering was het tijd om te genieten van het weer, een heerlijk koel drankje en echte zomerse muziek. Het echte vakantiegevoel.

De muggen dachten daar precies hetzelfde over. Met honderden streken ze neer op ons grasveld. Citronellakaarsen werden aangestoken en volle flesjes anti-muggenspul die door enkele personen mee waren genomen waren binnen mum van tijd leeg.

Het mocht de pret niet drukken. Met een biertje in de hand werd besloten een kampvuur aan te steken: de muggen zouden we wel even uitroken,

geen probleem!

De muggen leken echter op de citronellakaarsen af te komen en van de rook raakten ze ook al niet onder de indruk. Reden voor mensen om maar eens een wandeling te maken.

Over de camping naar het strand of over de dijk met uitzicht over het water en de moderne Nederlandse windmolen. Het in beweging blijven leek de beste optie.

Zo ontstonden er ook prachtige potjes nachtvoetbal en spelletjes frisbee. Het niets kunnen zien waardoor het spel wat langzaam ging leek niet te deren.

Op zaterdagmorgen was het tijd voor een heerlijke wandeling. Over de camping, tien meter door het bos en over de dijk. Een ideale warming-up voor het beachvolleybal later die dag. Nog even langs de campingwinkel voor een krant en een pet en terug naar de basis voor een lunch.

Die petten waren wel nodig ook, want het was warm. Iedereen nam daarom ook een flesje water mee naar het strand: tijd voor beachvolleybal.

Een behoorlijke mengeling van mensen leverde de volgende teams op: Landelijk Bestuur (LB), Zuid (combinatie van afdelingen uit Zuid-Holland), E.O.i.o. en Utrecht-Amsterdam (ofwel DomDam). Belangrijke en spannende voorrondes werden gespeeld. Prachtige smashes van Zuid die het net in gingen en blocks van Thijs Brandenburg die het LB meer punten opleverde. In de pauzes was het tijd voor een duik in

© Jeroen Schelhaas

© Ton Monasso

het water. Nou ja, een duik... Vijftig meter buiten het veilige speelwater kon er pas echt gezwommen worden.

Door het warme weer, het water dat riep en misschien ook wel vanwege de teleurstelling van het verlies besloten E.O.i.o en Zuid de wedstrijd om de poedelprijs maar te laten voor wat deze was en door te gaan naar de echte finale. Het zou een spannende finale moeten worden. Mensen langs de kant kregen het vermoeden dat er drie sets gespeeld werden, maar niets was minder waar. Met niet al te veel moeite heeft het LB overwonnen. Een LB dat dit najaar helemaal niet eens meer bestaat. Aan het nieuwe LB dus de opdracht een volgend sportweekend, of op zijn minst een beachvolleybaltoernooi, te organiseren.

Het beachvolleybal toernooi was dan wel afgelopen, we waren pas halverwege het weekend. Er stond ons die avond nog een heerlijke barbecue te wachten met uiteraard vooral veel

vlees, heerlijke salades, brood en sausjes.

De energie was ook nog lang niet op. Tijdens het wachten op de barbecue renden mensen elkaar achterna met waterpistolen en soms zelfs met hele emmers vol water.

Ook het spelletje voetbal mocht weer niet ontbreken. Er was die avond echter niet alleen voetbal op ons eigen grasveldje, maar ook op tv. Enkele mensen gingen dus naar het cafeetje aan het water om naar het WK te kijken en te juichen voor Europa.

Later die avond werd het weer tijd voor het kampvuur, een leuk muziekje en een goed gesprek of fijne discussie. Politiek mag tenslotte niet ontbreken op een JD weekeinde.

Laat naar bed en vroeg weer op. We zouden tenslotte nog gaan zeilen. Spullen pakken, tenten weer uit elkaar halen en op naar Almere-Haven dus. Daar lagen de Leleyvlets, ook wel grote

roeiboten met een zeil erop genoemd. Lekker het water op en proberen een windvlaagje te pakken te krijgen om nog vooruit te komen. Een extra keer smeren met zonnebrandcrème was geen overbodige luxe tijdens het dobberen op het water. Terug naar de Lange Jan (een grote motorboot) voor een boterham en om wat water bij te vullen. De technieken van het 'bommetje' werden er uitgebreid besproken en gedemonstreerd. Velen doken nog even het water in voor wat verkoeling, wat geen overbodige luxe was. Rond een uur of drie begon het al wat meer te waaien en was iedereen wel blij met 'koers nivea'. Heerlijk in de zon met een beetje snelheid. Al heeft dat niet al te lang mogen duren. Om vier uur moesten we terug in de haven zijn om de boten af te tuigen en onze spullen op te halen. Tijd voor het afscheid van een heerlijk weekendje weg. ➤

Kans gemist? Kom naar het introweekend!

© Ton Monasso

© Ton Monasso

Groener dan Paars?

Door Jeroen Schelhaas

Met nog een jaar voor Balkenende-II zou het een mooi moment geweest zijn voor een terugblik op wat D66 bereikt heeft in die drie jaar. Nu dat jaartje Balkenende-II spontaan weggevallen is, is het des te interessanter om de rekening op te maken. Aan media-aandacht was geen gebrek, de publieke omroep zond zelfs een compleet congres live uit. Wat heeft D66 echt bereikt?

Onderwijs

Balkenende-II had het goed voor met het onderwijs. Geen enkel ander kabinet zou zoveel extra geld voor onderwijs uittrekken als deze coalitie van CDA, VVD en D66. Het extra geld werd helaas niet efficiënt besteed. Vooral de plannen omtrent het hoger onderwijs waren gebrekkig. Wel veel geld extra, maar grote veranderingen in het onderwijs bleven uit.

Bestuurlijke vernieuwing

Op het vlak van bestuurlijke vernieuwing is, naast het eerste (en laatste?) nationale referendum, weinig bereikt. Het was wel onderwerp van vele discussies in de Tweede en Eerste Kamer, op internetfora en op straat. Discussies over bijvoorbeeld de gekozen burgemeester en het verlagen van de stemgerechtigde leeftijd naar 16 jaar. Het enige wat wellicht is bereikt op dit gebied is het verlagen van de voorkeursdrempel naar 12,5%.

Maar heeft D66 ook een andere belangrijke doelstelling gerealiseerd? Is Balkenende-II groener dan Paars?

Milieubeleid

Tussen die acht jaar Paars en drie jaar Balkenende-II zit slechts een jaartje, maar deze kabinetten verschillen in bepaalde opzichten veel van elkaar. Economisch verschillend, maar ook lijkt de noodzaak tot verduurzamen groter te zijn. Oud-premiers toeren door het land om de jonge generatie te overtuigen van de noodzaak van duurzaamheid. Maar met ideeën of oplossingen komen ze nauwelijks. Zou het alleen een manier zijn om een schuldgevoel kwijt te raken, of hebben ze echt spontaan het licht gezien?

Tijdens Paars trok de economie aan, de werkgelegenheid groeide, met zelfs krapte op de arbeidsmarkt als gevolg. Voor het eerst in jaren kromp de staatsschuld. Aan financiële middelen voor groen kon het niet liggen.

Tijdens het eerste kabinet van Balke-

nende stakte de economie. De aandacht ging om die reden voornamelijk naar integratie en werkgelegenheid. Milieu was het ondergeschoven kindje. In die 86 dagen werd niet veel bereikt, en al helemaal niet op milieugebied.

De opvolger, het tweede kabinet van Balkenende, was minder rechts dan het eerste. Maar ook dit centrumrechtse kabinet werd had geen milieuvriendelijk imago. Dat was ook niet iets wat

Jan Pronk, *minister van milieu* onder Paars-II

Balkenende duidelijk wou maken; er werd geen moeite gedaan om de groene zijde van het kabinet te promoten. Maar toch was er beduidend meer aandacht voor het milieu, voornamelijk door pragmatisch te zoeken naar oplossingen. Maar hoe groen was dit kabinet feitelijk?

Het Kyoto-protocol

Het is al decennia lang duidelijk: fossiele brandstoffen zijn eindig. Er is een maximale capaciteit van oliewinning en de uitstoot van broeikasgassen als CO₂ versterken het broeikaseffect. Het is de laatste jaren duidelijker geworden door rapporten, maar ook tijdens het kabinet-Kok was het al bekend. Tussen 1992 en 1997 werd het Kyoto-protocol opgesteld. Met de ratificatie van het verdrag door Rusland trad het verdrag in 2005 eindelijk in werking. Zonder

Australië en zonder de Verenigde Staten. Het protocol werd onderschreven door 163 landen die verantwoordelijk zijn voor 55% van de uitstoot van broeikasgassen. De Paarse kabinetten zaten midden in de totstandkoming van het Kyoto protocol.

De Nederlandse regering hoefde zich niet in te spannen voor de totstandkoming van het protocol. Misschien had juist wat meer invloed gezorgd dat Kyoto echt gewicht kreeg en dat ook de Verenigde Staten het zou ratificeren. Met een democraat (Clinton) aan het roer was dat veel eerder te bereiken dan met de conservatieve Bush.

Het doel van Kyoto: een verlaging van de uitstoot van broeikasgassen met 6% ten opzichte van het niveau in 1990. Tijdens het opstellen van het verdrag betekende dat voor Nederland een reductie van 8%. Door de groei van uitstoot in de jaren 90, dankzij de economische groei tijdens Paars, is er nu echter een reductie van 32% nodig ten opzichte van het 2005, het jaar dat Kyoto in werking trad.

Het kabinet Balkenende-II had volgens het regeerakkoord als doel het nakomen van de Kyoto-afspraken op de meest kostenefficiënte wijze. Dit bleek vooral een zoeken te zijn naar een pragmatische oplossing van milieuproblemen. Veel van deze besluiten lijken niet direct groen; zoals het afschaffen van offshore windenergiesubsidies, het langer openhouden van de kerncentrale Borssele en de gasboringen in de Waddenzee.

Boren in de Waddenzee

In 1993 begon de discussie over het wel of niet boren in de Waddenzee. Oliemaatschappijen die dachten recht te hebben op winning van het aardgas onder de Waddenzee en milieuorganisaties die zich zorgen maakten over de status van de Wadden als natuurgebied. In de acht jaar Paars is er veel discussie over geweest. Vooral intern, premier Kok als voorstander van de boringen vanwege de werkgelegenheid die hij zag en minister Pronk (milieu) als tegenstander. Het resultaat was uiteindelijk veel discussie, maar geen kabinetsbesluit.

Na diverse rapporten kwam het kabinet Balkenende-II wel met een antwoord. Er zou vrijwel geen schade aan het wad veroorzaakt worden bij borin-

gen vanaf het vasteland. En er waren grotere bedreigingen voor het Wad. Vooral de kokkelvisserij, die bij het "vissen" en passant de gehele zeebodem omploegt, is uitermate destructief. Door met de opbrengsten van het wadgas de kokkelvissers uit te kopen wordt het Wad de facto er alleen maar beter op.

De sluiting van Borssele

Vergelijkbaar is het vraagstuk 'sluiting Borssele'. Ook Kok kon hier geen besluit over nemen. Bij Balkenende-II ging het echter ook niet erg gemakkelijk. In het regeerakkoord stond het duidelijk: 'De kerncentrale Borssele zal worden gesloten wanneer de technische ontwerplevensduur (uiterlijk 2013) geëindigd is.' Ook volgens de verkiezingsprogramma's was een meerderheid voor sluiting van Borssele.

Door de ramp in Tsjernobyl is er veel weerstand tegen kernenergie gekomen. Begrijpelijk, maar niet terecht. Fossiele centrales zorgen er, alleen al door de vervuiling van bijvoorbeeld fijnstof, voor dat veel mensen jaren eerder overlijden. Om maar te zwijgen over de rol van fossiele centrales in de klimaatverandering.

De centrale uit 1973 heeft in de jaren negentig een modernisering ondergaan, voornamelijk om de veiligheid te verbeteren. Hierdoor is Borssele een van de veiligste kerncentrales, waar tijdens de verwerking geen broeikasgassen vrij komen.

Energie produceren in een kerncentrale is erg goedkoop. De grootste kosten zitten in de bouw en afbraak van de centrale, en de winst zal daarvoor ook tijdens de productietijd behaald worden. Dan is het vreemd om een veilige en schone centrale vroegtijdig te sluiten.

Borssele twintig jaar eerder sluiten zou door die grote winstmarge tijdens de productie van kernenergie een grote financiële strop zijn.

Het was dus ook niet zo verwonderlijk dat de eigenaren van de centrale dreigden met een schadeloosstelling bij sluiting. Een centrale sluiten, die een van de schonere energiebronnen in Nederland is en er ook nog een groot bedrag als schadevergoeding voor moeten betalen is niet direct een pragmatische oplossing. Het kabinet koos wel voor het pragmatisch antwoord: Borssele open houden tot 2033, en het geld niet als schadeloosstelling naar de eigenaar van Borssele maar investeren in duurzame innovatie.

Subsidiestop?

Afschaffing van subsidies op offshore windenergie leek het groene beleid van het kabinet- Balkenende niet erg te onderstrepen. Deze subsidies maakten wel goed duidelijk waarom subsidies niet werken.

Er werd een subsidie aangeboden voor offshore windparken (Windmolens enkele kilometers in zee). Hierop kwamen 52 aanvragen binnen. Twee projecten vonden wel doorgang, maar duidelijk was dat de subsidie voor voldoende financiële zekerheid zorgde om een rendabel en winstgevend offshore windpark op te zetten.

Daar ligt het nadeel: of een subsidie is te laag, en er zal tot geen of nauwelijks aanvragen op de subsidie leiden, of de subsidie is juist te hoog en een vloedgolf aan aanvragen zal volgen. Terwijl subsidies juist bedoeld zijn om een product voor de toekomst renda-

Pieter van Geel, staatssecretaris van (o.a.) milieu onder Balkenende-II

bel op de markt te krijgen door verlaging van de productiekosten.

Dit krijg je niet door een subsidie aan te bieden, onafhankelijk van wat de markt je aanbiedt. Maar door een product te vragen met bepaalde eisen en bekijken welk bedrijf dat voor de laagst mogelijke overheidssteun kan realiseren. Hierdoor ontstaat een zekerheid voor bedrijven, die voor een bepaalde periode een product kan leveren waardoor de productie efficiënter en goedkoper kan. Als overheid heb je zekerheid over wat je krijgt, en vooral hoeveel het je kost. Concessies voor duurzame energieprojecten zijn helaas nog niet op de markt gezet.

Mobiliteitsmaatregelen

Ook op het mobiliteitsvlak zijn er vele knopen doorgehakt. De onrendabele

Zuiderzeelijn zal er niet komen, terwijl er meer aandacht is gekomen om files te verminderen. Vooral door de fijnstof-regelgeving van de EU, die Nederland verplicht stelde iets tegen de luchtvervuiling te doen om bouwprojecten doorgang te kunnen geven. Het kabinet komt met plannen om diverse knelpunten aan te pakken, A4, A6-A9 en A1. Maar ook een besluit voor kilometerheffing werd aangenomen, terwijl Paars enkel met diverse onuitgevoerde plannen kwam. Wel heeft Paars besloten om een HSL-lijn dwars door het groene hart aan te leggen.

Tijdens Balkenende-II ging de VVD uiteindelijk toch akkoord met een kilometerheffing met differentiatie naar plaats, tijd en vervuiling. Roetfilters werden verplicht.

Belasting op vliegverkeer

Er zijn echter nog veel dingen waar grote verbetering nodig is en waar zowel Balkenende als Kok kansen hebben laten liggen. Bijvoorbeeld het vliegverkeer. Nog steeds is deze markt vrij van enige vorm van belasting. Geen belasting of accijns op kerosine en geen BTW op vliegtickets. Dat terwijl vliegverkeer schadelijker is dan alle andere vervoersmiddelen. Er is dan niet direct een goed alternatief voor lange afstandvluchten, maar zeker wel voor de vluchten binnen Europa, het merendeel van de vluchten vanaf Schiphol. Er is tijdens Balkenende-II wel ingezet op een belasting. Een belasting van 1 euro zal op elk ticket binnen de EU geheven kunnen worden en voor vluchten tussen Duitsland en Nederland zal belasting geheven worden. Nog lang niet voldoende om de HSL echt te kunnen laten concurreren met het vliegtuig, maar zie het als een stap in de juiste richting.

The long road ahead...

Een vervolg op de Kyoto protocol, dat in 2012 zal aflopen, is ook niet besproken. Ook de transitie naar een duurzame energieproductie heeft nog een lange weg te gaan.

Waar tijdens Paars twee ideologieën botsten in zowat elk debat, koos Balkenende-II bij milieuproblemen voor een pragmatische oplossing. Dat heeft zijn vruchten afgeworpen, maar er is nog genoeg te bereiken voor het volgende kabinet. ➤

Ook geïnteresseerd in milieuproblematiek? Zoek je liever oplossingen dan problemen? Kom dan de CPZ werkgroep Milieu versterken. Mail naar milieu@jongedemocraten.nl

Bogotá en Medellín: 2 steden, 2 culturen

Door Jeroen Mimpen

Sinds 4 juni hebben de Jonge Democraten een afdeling Colombia. Voor vijf maanden zijn in totaal dertien Jonge Democraten in verschillende teams in Colombia aanwezig om samen met een lokale partnerorganisatie te werken aan versterking van politieke jongerenparticipatie. Niet alleen de organisatie van onze Colombiaanse vrienden willen we versterken, ook minder ontwikkelde jongeren in scholen en jeugdcentra willen we bereiken door middel van lezingen en workshops. De uitwisseling van ervaringen en ideeën zullen hierbij continu centraal staan. Op dit moment is het project in volle gang en zijn de eerste workshops al georganiseerd, zowel in Bogotá als Medellín. In dit artikel vind je een korte schets van de situatie in het land, onze partnerorganisatie, en een vergelijking van de twee grootste steden van het land, Bogotá en Medellín.

De Colombiaanse situatie

Colombia is een land van extremen. In alle aspecten van het land komen deze tot uitdrukking: in de overweldigende natuur van Amazone en Andes, in de grootschalige ongelijkheid in welvaart in het land, in de zeer aanwezige passie bij het volk, en uiteraard ook in de problematische veiligheidssituatie van guerrilla's en paramilitairen.

Dit alles laat zich ook zien in de politiek van Colombia. De polarisatie in de maatschappij heeft jarenlang geleid tot een machtsovereenkomst, het zogenaamde Frente Nacional, tussen de twee grote partijen in Colombia, de conservatieven en de liberalen. In eerste instantie bedoeld om de spanningen in de maatschappij te sussen en politieke macht te verdelen, is deze overeenkomst in de loop van de tijd uitgekled tot niet veel meer dan een cultuur van corruptie en cliëntelisme.

Inmiddels is er weer meer ruimte voor diversiteit en proberen andere partijen een gedeelte van de macht te verkrijgen.

Op dit moment is president Álvaro Uribe net verkozen om nog een tweede termijn aan zijn veiligheidsbeleid van onder andere demobilisatie van paramilitairen en guerrilla's te wijden. In zijn populistische en enigszins eenzijdige aanpak van voornamelijk de gevolgen van het conflict, lijken structurele zaken als armoede en onderwijs een minder belangrijke plaats in te nemen.

Ook zijn relatie met de Verenigde Staten (VS) en het Plan Colombia ter bestrijding van drugsproductie en -handel zijn zeer controversieel, en zijn er veel geluiden die juist nadruk leggen op een Plan USA om de problematiek aan de gebruikerskant aan te pakken. Hoewel gelimiteerd bezit en gebruik

© Stefan van der Esch

van harddrugs in Colombia al gelegaliseerd zijn, wordt ook al jaren gepleit voor een algemene legalisering van de sector. Zolang de relatie met de VS in stand blijft, lijkt dit niet tot een van de mogelijke oplossingen te behoren.

De Colombiaanse politiek is niet alleen een land van conflict, corruptie, cliëntelisme, en populisme, ook de bijzondere relatie met de VS geeft dit land een gecompliceerde politieke context om te werken aan effectieve oplossingen en jongerenparticipatie.

Onze partnerorganisatie

Dit is echter wel het doel van onze partnerorganisatie, de Unión Colombiana de Jóvenes Demócratas (UCJD), een organisatie van ongeveer 200 leden welke actief is in vijf regio's van Colombia: Bogotá, Antioquia, Tolima, Cauca, en Boyacá. Jongeren de kans bieden en stimuleren om meer bezig te zijn met politiek is voor UCJD essentieel in Colombia, waar onverschilligheid en gebrek aan vertrouwen en informatie de dienst uitmaken. Door middel van

© Stefan van der Esch

© Stefan van der Esch

politieke discussie proberen ze jongeren meer te betrekken bij de politiek.

De Jonge Democraten proberen hier actief aan bij te dragen door onze ervaringen met bijvoorbeeld cursussen en campagnes te delen om de organisatie hiermee nog sterker te maken. De organisatie is nog niet zo oud als de JD, en zijn daarom nog veel bezig met de interne organisatie. Daarnaast heeft UCJD duidelijk een erg internationaal karakter en willen ze graag met andere organisaties samenwerken.

De ideologie van UCJD lijkt erg op die van de JD: de leden een sociaal-liberaal karakter met veel aandacht voor zaken als democratie, onderwijs, en armoedebestrijding. Uiteraard zijn een aantal zaken hier nog moeilijker bespreekbaar of minder aan de orde, zoals legalisering van abortus of dierenwelzijn. Toch lijkt UCJD ook op deze fronten vooruitstrevender dan de rest van de maatschappij.

Op dit moment woedt er echter een behoorlijke ideologiediscussie binnen UCJD en lijkt er op verschillende dimensies van het liberalisme een ideologische breuk op te treden. Het is het doel van UCJD om hier in de loop van dit jaar meer duidelijkheid in te krijgen, en de JD neemt hier een actieve rol in door bijvoorbeeld ideologiewerkshops aan te bieden en een intern onderzoek te verrichten.

Bogotá versus Medellín

Het verschil in ideologie komt in het bijzonder tot uitdrukking tussen de verschillende regio's. In de eerste drie weken van het project zijn zowel Bogotá als Medellín (de hoofdstad van Antioquia) uitvoerig onder de loep genomen.

Het project heeft als uitvalsbasis Bogotá, de gigantische metropool van acht miljoen inwoners en de vele marginale buitenwijken. Deze stad wordt gekenmerkt door grote reisafstanden, files en een supersnelle busverbinding. Maar ook door armoede, immigratie vanaf het platteland en vele arme straatverkopers. De stad is echter ook een stad met het meest liberale en vooruitstrevende karakter van Colombia. Zo wordt de stad gesierd door een waar homofestival, een linkse regering en een geweldig uitgaanscentrum, de beruchte Zona Rosa.

Medellín aan de andere kant is meer traditioneel en conservatief, althans politiek gezien. In het straatleven is daar namelijk niet altijd veel van te

© Stefan van der Esch

merken: een nieuwe metrolijn, schaars geklede vrouwen, en een bijna Caribische atmosfeer sieren deze stad. Zelfs de armere marginale buitenwijken reflecteren een bijzonder gepassioneerd en positief ingestelde bevolking.

In deze twee verschillende omgevingen vormen de UCJD-afdelingen Bogotá en Antioquia zich een ideologische positie. In de hoofdstad Bogotá wordt een centrale positie ingenomen in het sociaal-economische spectrum, en wordt internationaal gezien de rechten van de mens centraal gezet. In Medellín, daarentegen, lijkt een iets linkere sociaal-economische positie ingenomen te worden welke zich ook reflecteert op het internationale niveau. In plaats van de bescherming van de rechten van de mens wordt een belangrijke plaats toegekend aan de soevereiniteit van de natiestaat.

Uit een onvrede met het unilateraal optreden van de Verenigde Staten en minder afkeer van meer links georiënteerde regeringen, is een gevoel van het belang van nationale soevereiniteit gegroeid, welke in Bogotá minder aanwezig lijkt te zijn. Deze discussie, welke een weergave is van de discussie binnen de gehele vereniging, komt onder meer tot uitdrukking in de houding ten opzichte van de internationale politiek jegens Venezuela en Cuba en leiden geregeld tot felle discussies. De JD wil een constructieve rol in de discussie vervullen door een actieve maar toch neutrale positie in te nemen.

Onze missie

De aanwezigheid van de Jonge Democraten in Colombia is een feit. Van juni tot november houden dertien JD'ers zich hier bezig met jongerenparticipatie, in de breedste zin van het woord. Van ideologische discussies binnen UCJD tot en met het praten met minder kansrijke jongeren in jeugdcentra. Jongerenparticipatie is belangrijk in een land wat geteisterd wordt door armoede, onverschilligheid en wantrouwen en wat bovendien nog vele malen meer uitgeeft aan het bestrijden van guerrilla's en paramilitairen dan aan de verbetering van het onderwijsstelsel. Het internationaal uitwisselen van ervaringen kan niet alleen vaardigheden en kennis bevorderen, maar ook nog eens een impuls geven aan de bestrijding van onverschilligheid. Gedurende deze vijf maanden is dit de missie van de Jonge Democraten in Colombia. ➤

Volg de Colombiaanse avonturen van de Jonge Democraten elke dag via onze weblog op www.colombia.jongedemocraten.nl. Hier vind je ook meer informatie over het gehele project.

Word actief, word een goede burger!

Een artikel over burgerschap, het maatschappelijk middenveld en democratie

Door Anja de Vries

Tik 'burgerschap' in op Google en talrijke websites kunnen gevonden worden over modern burgerschap, goed burgerschap, of over hoe actief burgerschap bevorderd kan worden in het middelbaar onderwijs. Er is zelfs eerder dit jaar een stichting 'Actief Burgerschap' opgezet onder leiding van Evelien Tonkers, voormalig Tweede Kamerlid voor Groenlinks. Zij is vorig jaar augustus aangesteld als bijzonder Hoogleraar Actief Burgerschap aan de Universiteit van Amsterdam.

Het lijkt erop dat iedere burger 'goed' moet worden of 'actief', dat er een discussie is losgebarsten over hoe dit bereikt kan worden. De regering kan niet alleen van Nederland een betere samenleving maken, ook burgers moeten naar vermogen en draagkracht bijdragen. Hierbij komt de beleidsterm 'eigen verantwoordelijkheid' om de hoek kijken. 'Verantwoordelijkheid' kan gekoppeld worden aan het communitaristische gedachtegoed van het CDA en 'eigen' aan het liberale gedachtegoed van de VVD en D66. Samen vormen zij een regering dus samen vormen zij 'eigen verantwoordelijkheid'.

Burgers moeten meer verantwoordelijkheid dragen voor de publieke zaak. Zij moeten meer een beroep doen op elkaar en minder op collectieve voorzieningen. Dit moet leiden tot een toename van de sociale cohesie en minder financiële druk op de verzorgingsstaat veroorzaken.

Dat de overheid inzet op het bevorderen van eigen verantwoordelijkheid, maar daarnaast ook de uitkomsten probeert te beheersen stuit echter op een aantal dilemma's. De staat moet aan de ene kant terugtreden om meer ruimte voor verantwoordelijke burgers te realiseren. Aan de andere kant moet de staat sterker en strenger worden, om zodanig 'onverantwoordelijk' gedrag van diezelfde burger binnen de perken te houden. Ook wil de staat de burger actief stimuleren om verantwoordelijkheden op zich te nemen. De overheid geeft de burger meer eigen verantwoordelijkheid, maar dan wel stuur- en uitkomstgericht. Deze tegenstrijdigheden hebben volgens de Raad voor Maatschappelijke Ontwikkeling (2006) te maken met de beperkte opvatting van eigen verantwoordelijkheid; dat burgerschap vooral een zaak is van consumentistisch kiezen.

Goed, actief, verantwoord, volwaardig of substantieel burgerschap, het betekent dat de overheid graag meer burgers ziet die participeren in het maatschappelijk middenveld. Burgers moeten zichzelf meer gaan zien als burens, medewerkers en individuen bereid tot het nemen van verantwoordelijkheid. Niet alleen voor persoonlijke zaken, maar ook voor publieke zaken. Paul Dekker (2004) geeft aan in zijn artikel 'De civil society als terrein en taak', dat het idee heerst dat politieke participatie en verenigingsleven versterkt moeten worden om consumptisme en individualisme in te dammen. Na de absolutistische vorst, de autoritaire bureaucraat en de homo economicus wordt nu de geprivatiseerde burger gezien als een uitdaging en bedreiging voor het maatschappelijk middenveld. Maar hoe zit het dan met dat de regering met haar hervormingsideologie een verschuiving van het huidige middenveld beoogt: de vakbonden, de Sociaal Economische Raad en onderwijsorganisaties naar de bedrijven als primaire gemeenschappen van burgers?

Sociaal kapitaal kan beschouwd worden als een belangrijke opbrengst die van activiteiten en verbanden in het maatschappelijk middenveld verwacht kunnen worden (Dekker, 2002). Sociaal kapitaal in relatie tot het maatschappelijk middenveld verwijst naar het vermogen en de geneigdheid tot samenwerking. Wanneer burgers meer beschikken over sociaal kapitaal zal dit waarschijnlijk leiden tot minder aanspraak op collectieve voorzieningen. Om vanuit ideologisch of financieel standpunt meer 'eigen verantwoordelijkheid' te wensen van burgers, veronderstelt ook een wens naar meer sociaal kapitaal op individueel niveau. Dit betekent dat mensen zich meer zullen moeten bevinden in netwerken, willen

zij beschikken over meer sociaal kapitaal. Er zijn ook burgers die niet de mogelijkheid of de vaardigheden hebben om over voldoende sociaal kapitaal te beschikken. De vraag is of de overheid voldoende faciliterend optreedt voor deze burgers.

Naast sociaal kapitaal is publieke opinievorming ook een belangrijke opbrengst van het maatschappelijk middenveld. Het gaat daarbij zowel om maatschappelijke en politieke discussies en machtsvorming richting overheidsbeleid als ook om minder doelgerichte publieke reflectie op collectieve waarden en maatschappelijke problemen. Maatschappelijke organisaties worden meer dienstverlenende instellingen en 'face-to-face' organisaties maken plaats voor 'mailing list' organisaties. In een grootschalige mediademocratie is dat voor de publieke opinievorming geen slechte zaak, maar voor gewone leden is er wel minder gelegenheid om politieke vaardigheden eigen te maken en te oefenen en samenwerkingsrelaties te ontwikkelen (Dekker et al., 2003).

Participatie in het maatschappelijk middenveld kan bijdragen aan meer sociale cohesie en een meer democratisch gehalte van een samenleving. Echter participeren kan ook minder gewenste uitkomsten hebben. De ondersteunende waarden hoeven geenszins te passen in een democratische samenleving. Bijvoorbeeld het Spanje van Franco kende een sterk verenigingsleven dat een waardestructuur ondersteunde die haaks stond op een democratische samenleving. De juiste waarden dienen reeds aanwezig te zijn en dan nog zullen het vooral verenigingen zijn die mensen met een hoog opleidingsniveau en relatief homogene waardestructuren samenbrengen, die een versterkende en ondersteunende invloed uitoefenen op waardepatronen. Het verenigingsleven kan inderdaad een leerschool zijn van de democratie, maar dat is niet ongenueanceerd waar (Van Liedekerke, 2000). ➤

De Voorzittershamer

Door Reinout de Vries

We hebben een lijsttrekker. Alexander Pechtold mag de kar voor D66 gaan trekken bij de verkiezingen voor de Tweede Kamer. En die Kamerverkiezingen komen toch wat eerder dan verwacht.

Op de laatste Kamerdag voor de zomer, de dag waarop traditioneel niks gebeurt dan een leuke barbecue voor alle Kamerleden, viel namelijk

het kabinet. Minister Verdonk weigerde op te stappen, en dat was reden voor D66 om het vertrouwen in het hele kabinet op te zeggen.

Daadkracht.

Toen ik op 13 mei samen met veel andere JD'ers een motie indiende op het D66-Congres om het vertrouwen in Verdonk op te zeggen, zeiden veel mensen tegen mij dat dat het einde van het kabinet zou zijn. Ik zei dat me dat inderdaad niet zou verbazen, maar dat politiek wat mij betreft niet alleen gaat om een kabinet in stand te houden. Je moet er ook voor zorgen dat je jezelf nog recht in de spiegel kunt aankijken. En dat kan D66 nu weer, Verdonk is te ver gegaan.

Samen uit, samen thuis. Vlak na een van de langste Kamerdebatten in de geschiedenis sprak interim-fractie leider van de VVD deze woorden. Hij bleek gelijk te hebben. Dit kabinet is er niet van gediend om individuele leden weg te laten sturen door de Tweede Kamer. Van de mensen die vertrokken lag alleen Annette Nijls licht onder druk van het kabinet, toen ze een stomme uitspraak deed over haar 'baas', Maria van der Hoeven. De ministers die vertrokken, Jaap de Hoop Scheffer en Thom de Graaf, kregen respectievelijk een andere baan en waren erg teleurgesteld toen de gekozen burgemeester niet doorging.

Als het kabinet nu voor een keer had besloten om alleen Rita Verdonk weg te sturen, was er geen enkel probleem geweest. Er had iemand anders de plek van haar ingenomen en het kabinet had de hervormingsagenda kunnen afmaken die ze zo belangrijk vond. Nu kan dat niet, hetgeen ook te wijten is aan het gebrekkige leiderschap van Balkenende. Zo af en toe moet je ministers offeren om vertrouwen te houden. Vraag dat maar aan Bush en Blair.

Maar goed, we krijgen verkiezingen en daar moet D66 zich met volle kracht op richten. De partij staat op twee zetels in de peilingen en we moeten een duidelijk profiel krijgen, waar we echt die brede sociaal-liberale partij zijn, die we moeten zijn. Een partij die over alles een mening heeft die verder kijkt dan alleen vandaag of morgen, maar die goed is voor de toekomst van Nederland. Een partij die

daarom de hypotheekrenteaftrek wil afbouwen, die niet alleen kijkt naar het vreemdelingenbeleid om de toestroom van asielzoekers te verminderen en die duidelijk kiest voor milieu, zonder de economie veel te schaden en kiest voor economie, zonder het milieu te veel te schaden.

Maar ook internationaal gezien is D66 onmisbaar. Zonder D66 was het eurosceptisme in de regering alleen maar veel groter geweest, en had Nederland pas echt een modderfiguur in Europa en ver daarbuiten geslagen. D66 is de meest internationaal georiënteerde partij in ons parlement en die boodschap moet in deze conservatieve tijden extra krachtig worden uitgedragen.

Een jongerenorganisatie van zo'n internationale partij laat dat internationale aspect maar al te graag zien in haar activiteiten. Zo zitten er op dit moment dertien Jonge Democraten verspreid over een periode van een half jaar lang in Colombia, om daar trainingen te geven en politieke jongerenparticipatie te bevorderen. Daarnaast reist de JD op dit moment scholen en festivals af om Europa bij jongeren onder de aandacht te brengen. Geen politieke jongerenorganisatie is zo internationaal bezig, en zo laten we maar weer zien waar onze roots liggen.

Alexander Pechtold is tot nu toe vooral bezig geweest met lokaal bestuur. Hij zal Europa en de rest van de wereld ongetwijfeld belangrijk vinden, maar hij zal zich er nog wel op moeten profileren. Het is namelijk één van de kernpunten van D66, en dat zal in deze campagne nog verder over het voetlicht gebracht moeten worden. Met name nu is dit van belang, want waar we in Nederland zaken als euthanasie, het homohuwelijk en abortus al gelegaliseerd hebben, is dit in veel buitenland nog lang niet het geval. En met name in Europa mag hiervoor wel een strijd gevoerd worden.

Het profiel van D66 moet dus duidelijk naar voren komen, maar iets dat wat mij betreft wel even achterwege mag blijven is de gekozen burgemeester, het referendum, en al van dat soort zaken. Gelukkig richt Pechtold zich in zijn baan als minister voor Bestuurlijke Vernieuwing ook vooral op de Andere Overheid en op het democratischer organiseren van scholen en universiteiten. Dat zijn tenminste zaken waar mensen echt iets aan hebben, en die echt problemen kunnen oplossen.

Als Pechtold de weg die hij heeft ingeslagen doorzet en D66 in de volle breedte neerzet zullen kiezers dat belonen. Pechtold gaf zelf al aan dat hij met uitgestrekte armen tussen links en rechts door kan lopen; nu moet hij die verschillen met een aantal aansprekende thema's uit gaan leggen aan de kiezer. Want er is volop ruimte in Nederland voor een sterke sociaal-liberale partij. Om die ruimte op te eisen in het parlement moet D66 hard aan de slag de komende maanden. Pechtold heeft kansen genoeg en met onze steun moeten deze verkiezingen het herstel gaan inluiden van D66. Aan de Jonge Democraten zal het niet liggen. ➤

Wat? Ben jij nog nooit naar een JD introweekend geweest? Je weet niet wat je mist!

Professionele trainingen...

Uitdagende workshops...

Spetterende debatten...

Haute Cuisine...

Fileer een kamerlid...

...en kans op je eigen bordesfoto!

Een JD introweekend is dé manier om op een ontspannen manier kennis te maken met de JD. Ben je pas lid, of denk je er over om lid te gaan worden? Kom dan ook!

Je eerstvolgende kans is het weekend van 29 september tot 1 oktober. Schrijf je nu in via de website, of mail naar organisatie@jongedemocraten.nl

**Jonge
Democraten**